

UNITATE PRIN CULTURĂ ȘI CREDINȚĂ

† IOAN
Mitropolitul Banatului

UNITY BY CULTURE AND FAITH

Abstract: The first figure I have learned in arithmetics was the figure “one”, expressed by means of a vertical line and a willow stick. I have then learned all the other figures, which consisted in a cluster of sticks. One loves and two, three divide and disunite. One may be considered by us, Romanians, sacred numbers, such as, in other cultures, seven acts a sacred number.

Christ prayed that all be one (acc. to In. 17, 21). Christ blesses unity and grants the numeral “one” a major connotation, where love transcends the number itself. The unity of a people is not only the result of political, military and diplomatic actions, but also the fruit of the prayer of Christ and the sons of a kind. In this settings, even the most enlightened sons of the Church seem to be involved in the unification of Romanians.

Keywords: unity, faith, culture, unification, Christ

Prima cifră pe care am învățat-o la aritmetică a fost cifra „unu”, concretizată printr-o liniuță verticală și printr-un bețișor de salcie. Am învățat apoi celelalte cifre care se compuneau dintr-un mănunchi de bețișoare. Unu era cel mai sărac, era singur, era cel mai mic. Voi înțelege mai târziu că iubirea transcende aritmetica, iar unu, una sunt mai profunde decât cele ce urmează în cartea de aritmetică.

Unul unește și iubește, doi, trei împart și dezbină. Unul, una, le-am putea considera noi, românii, numere sacre, așa cum, în alte culturi, șapte este socotit număr sacru.

Hristos S-a rugat ca toți să fie una (cf. In. 17, 21). Hristos binecuvântează unitatea și îi dă numeralului „unu” o conotație majoră, în care iubirea transcende cifra. Realizarea unității unui popor nu este doar rezultatul unor acțiuni politice, militare și diplomatice, ci este și rodul rugăciunii lui Hristos și a fiilor unui neam.

În acest context vedem implicații în procesul de unire a românilor și pe cei mai luminați fii ai Bisericii.

Cine dă substanță unirii unui neam? Întâi spațiul geografic, apoi fiii aceluia neam. La baza unității unui neam stau însă și iubirea, cultura, limba, graiul, toate acestea generând conștiința unității ca valoare de ordin divino-uman.

Unitatea este o dorință sfântă izvorâtă din Rugăciunea lui Iisus. Unitatea nu este o funcție matematică relativă, ci ea se află într-o dinamică permanentă.

Să vedem câteva componente ale unității românești.

Întâi amintim spațiul geografic, ce este unul, cu diferite forme, dar care include nu numai „geo”-pământul, ci și o parte din albastrul cerului. Delimitarea spațiului românesc ca Una Românie s-a făcut în timp. În acest ogor românesc unic s-a semănat cultură și așa se face că, acolo unde a rodit cultura românească, se conturează spațiul pe care Dumnezeu l-a hărăzit românilor. Românii n-au semănat niciodată sânge în alte ogoare vecine pentru a-și extinde spațiul existenței lor. Cultura nu înseamnă sânge, ci iubire, trudă, credință și grai.

În timp, spațiul nostru românesc a fost frânt de străini, căci era „dulce”, așa cum spunea Eminescu în: Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie. Au fost trasate granițe prin inima țării, pe crestele Carpaților și acestea au rămas așa multe secole. Dar străinii n-au putut trage granița în spiritul nostru românesc și nici prin inima românilor.

În urmă cu o sută de ani ajunseserăm toți acasă, sub același cer albastru, binecuvântați de Dumnezeu. Marile Puteri împlinesc, prin jertfa feciorilor români, Ruga lui Hristos: Ca toți românii să fie una.

Iată, Hristos S-a rugat după Cina cea de taină și pentru noi românii. Am fost și vom rămâne Una „dulce Românie”, chiar dacă și azi unii se mai îndulcesc dintr-o brazdă românească.

Doamne, mai dă-i putere Domnului Eminescu să strige din mormânt că România-i de la Nistru până la Tisa, să audă și cei care încă mai țin departe de pieptul maicii sale, România, pe Sora noastră Basarabia!

Rostirea lui Eminescu despre hotarele României va rămâne peste veacuri unul din cele mai importante documente, prin care se vor apăra urmașii noștri în fața celor care doresc această „dulce Românie”. Aceste rostiri transcend orice tratate de delimitare a spațiului nostru românesc, chiar și Tratatul sârmei ghimpate de pe Prut. Fără Eminescu, nicio delegație românească la Înaltele Porți nu are nicio șansă la reîntregirea țării.

Dacă spațiul geografic românesc a suferit modificări în istorie, spațiul cultural al spiritului românesc nu a putut să fie modificat, ci el a rămas același. Cultura consfințește spațiul geografic, căci prin cultură nu se pot trage frontiere. Ne naștem

într-un spațiu geografic, într-un topos anume, dar ne naștem și într-o cultură și într-o limbă.

Cultura și limba română sunt cei mai de seamă grăniceri ai neamului și ai spațiului nostru românesc. Cultura română a fost în istorie mai înaltă decât Carpații și ea a vegheat spiritul neamului nostru în toate provinciile românești. Acea Una cultură, acea Una limbă au generat o Românie Mare. Graiul nostru românesc este unica mantie care stă pe umerii României.

Cultura și limba română dau substanță ființei neamului nostru românesc să dăinuie și dincolo de hotarele ei. Limba este vasul sacru al românilor și cu acesta se îndreaptă ei, să-și astâmpere setea, la izvoarele culturii și la izvorul harului lui Dumnezeu. Prin grai, omul comunică nu doar cu semenii săi, ci cu Însuși Creatorul său. Dumnezeu a binecuvântat graiul maicilor noastre în Biserica neamului nostru.

Graiul românesc a fost și el botezat în cristelnița bisericii. Să nu întinăm ce a binecuvântat Dumnezeu: Țara și Graiul românesc.

Glie, grai și credință, acestea reprezintă zestrea pe care am moștenit-o de la părinți. O mai avem, mai este a noastră?!

Oameni de cultură și de bine ai neamului, să fim și noi uniți și să veghem la hotarele Țării și ale culturii românești.